Guztiek derrigorrez egin beharreko etapa da, eta Lehen Hezkuntzak eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzak osatzen dute.

Xedeak

a) Ikasleak helduen bizimodurako prestatzea, bizitzan zehar gizabanako gisa joka dezaten, gizarteko partaide aktibo izan daitezen eta naturarekiko eta garapen iraunkorrarekiko konpromisoa har dezaten.

b) Ikasleak Euskal Herriko eta munduko kulturei buruzko oinarriez jabetzea eta ondorengo ikasketetarako prestatzea, baita lan-munduan behar adinako bermeekin sartzeko ere.

c) Bizitza osoan zehar etengabe ikasten jarraitzeko sentsibilizazioa eta gaitasuna eskaintzea.

Gaitasunak

Esan daiteke gaitasuna dela eskaera konplexuei erantzuteko eta zenbait zeregin behar bezala gauzatzeko ahalmena. Zenbait trebetasun nahasten dira horretan. Izan ere, ahalmen praktikoek, ezagutzek, motibazioak, balio etikoek, jarrerak, emozioek eta bestelako gizarte- eta jokaera-osagaiek elkarri loturik jarduten dute ekintza eraginkor bat lortzeko. Gaitasunaren ezaugarri nagusia "egiten jakitea" da, hots, jakintza aplikatzea. Jakintza hori zenbait testuingurutara egokitzeko gai da eta izaera barne-hartzailea du; jarrerak, prozedurak eta jarrerak hartzen baititu barne.

Edukien ikuspegi barne-hartzailea honek aldaketa eragin du; izan ere, zatikaturik ulertu izan dira, sarri, eduki kontzeptualak, prozedurazkoak eta jarrerazkoak.

Oinarrizko Hezkuntzan lortu beharreko hezkuntza-gaitasun orokorrak eta oinarrizko gaitasunak finkaturik egoten dira. Hori lortzen laguntzeko ardura dutenak Lehen Hezkuntza eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza dira.

Hezkuntza-gaitasun orokorrak

Hezkuntza barne-hartzailerako erreferentziazko ardatz nagusiak dira, eta Oinarrizko Hezkuntzaren arlo eta irakasgai guztietan hartzen dira kontuan.

a) Nork bere kabuz arduratsuki bizitzen ikastea. Nork bere burua ezagutzea, buru-osasuna zaintzea eta ohitura osasungarriak hartzea. Natura eta baliabide naturalak arduratsuki gozatzen ikastea, gizateria osoaren eta egungo zein etorkizuneko belaunaldien ondare baitira.

b) Ikasten eta kritikoki pentsatzen ikastea, eta zenbait iturritako informazioa interpretatzea, sortzea eta ebaluatzea, batez ere komunikabideetakoa. Erabakiak hartzen eta arazoak konpontzen ikastea, ikasteko zein lanerako ohiturak hartzea, ikasteko estrategiak sortzea, eta zientzia- eta matematika-ezagutzako metodoak aplikatzea, ezagutzaren eta esperientziaren arloetako arazoak identifikatzeko eta konpontzeko.

c) Bi hizkuntza ofizialetan eta gutxienez atzerriko hizkuntza batean komunikatzen ikastea. Komunikabideak ez ezik informazioaren eta komunikazioaren teknologiak ere kritikoki erabiltzea eta interpretatzea, baita arte-mintzairak ere, hala nola musika, gorputz-adierazpena, plastika eta ikusizko adierazpidea.

d) Elkarrekin bizitzen ikastea; elkarrekintza positiboak izatea eta gatazka-egoeretan elkarrizketa eta negoziazioa erabiltzea. Aktiboki eta demokratikoki parte hartzen ikastea, baita lankidetzan jarduten, talde-lanean aritzen eta aniztasuna errespetatzen ere.

e) Pertsona gisa garatzen ikastea, nork bere nortasuna erakustea, emozio negatiboak kontrolatzea, balorazio positiboa eta errealista egitea, autonomoa izatea, hartutako erabakiekiko arduratsua izatea eta printzipio etikoen arabera jokatzea.

f) Egiten eta sortzen ikastea, erabakiak eta ardurak hartzeko ekimena izatea, ahalegina eta zailtasunak gainditu izana baloratzea, eta bizitzako zenbait arlotan ekimen ekintzaileak gauzatzea.

Oinarrizko gaitasunak

Oinarrizko gaitasunak testuingurura egokitutako ezagutzek, trebetasunek eta abileziek, eta jarrerek eta balioek osatzen dituzte. Gaitasun horiek Oinarrizko Hezkuntza ikasten duten ikasle guztiek behar dituzte, eta ezinbestekoak dira pertsona gisa burutzeko eta garatzeko, eta baita ere hiritar aktiboa gisa jokatzeko eta gizartean parte barne-hartzailea izateko.

a) Zientzia-, teknologia- eta osasun-kulturaren gaitasuna.

b) Ikasten ikasteko gaitasuna.

c) Gaitasun matematikoa.

d) Hizkuntza-komunikazioko gaitasuna.

e) Informazioaren tratamendurako gaitasun eta digital gaitasuna.

f) Sozial eta hiritar gaitasuna.

g) Giza kulturan eta artean gaitasuna.

h) Autonomiarako eta ekimen pertsonalerako gaitasuna.

Oinarrizko gaitasunak curriculumean sartzeak zenbait helburu ditu. Lehen helburua irakaskuntzak bateratzea da, bai formalak, arlo edo irakasgaietakoak, bai informalak eta ez-formalak. Bigarren helburuak aukera eman nahi die ikasleei ikasitakoa beste arlo batzuetan sartzeko, beste eduki mota batzuekin lotzeko, eta zenbait egoera eta testuingurutarako behar dituztenean behar bezala erabiltzeko. Azken helburua irakaskuntzari buruzko orientabidea ematea da, eta ezinbesteko edukiak eta ebaluazio-irizpideak identifikatzeko aukera ematen du. Oro har, irakaskuntza- eta ikaskuntza-prozesuari buruzko erabakiak bideratzea da helburua.